

Justisdepartementet
v/ Samerettsutvalget

Sortland 19. januar 2009

JUSTISDEPARTEMENTET	
20 JAN 2009	
SAKSNR.:	200801140
AVD/CONT/DEM:	LOV/E/KHR
DOK.NR.	40
ARKIVKODE:	

Høringsuttalelse til NOU 2007:13 – Den nye sameretten

Vesterålen Turlag finner det meningsløst dersom den nye loven skal åpne for å frata allmennheten rettigheter som er opparbeidet gjennom årtiers bruk. Vi synes utredninga er uklar på dette punkt. Allemannsrettens stilling må tydelig befestes gjennom den nye loven. Utredninga er klarere når det gjelder kravet til ikke-diskriminering på etnisk grunnlag. Dette prinsipp må ikke fravikes.

Oppflising av Hålogalandsallmenningens grunn i Nordland og Troms vil virke lite tjenlig for brukerne, og vil kunne føre til økt press på viktige naturverdier. Jo flere utmarksregioner med egen administrasjon, jo større er faren for byråkrati-oppbygging med tilhørende behov for finansiering gjennom intensiv naturbruk og salg av fellesverdier.

Troms og Nordland bør utgjøre én utmarksregion. Subsidiært kan man tenke seg å dele de to fylkene i til sammen tre regioner. Å dele eiendommen langs fylkesgrensa vil uansett være svært upraktisk, endog meningsløst, ettersom regionene Sør-Troms, Ofoten, Lofoten og Vesterålen samlet utgjør en naturlig enhet (Midtre Hålogaland) når det gjelder bruk av naturressursene. I Vesterålen og Lofoten er det for eksempel små arealer som vil omfattes av Hålogalandsallmenningen, men befolkningen er flittige brukere av arealene lenger øst, også nord for fylkesgrensa.

Friluftslivsorganisasjonene representerer mer enn andre grupper allmennhetens historiske bruk og rettigheter i de aktuelle områder. Det må derfor være en selvfølge at disse er representert med samme antall representanter som hhv landbruk og reindrift i utmarksstyrene.

I tråd med Samerettsutvalgets innstilling er det nettopp den historiske bruken av områdene som gir utøvere av friluftsliv, jakt og fiske særlige rettigheter. Å blande naturvernorganisasjoner inn i dette bildet, slik det har vært gjort fra enkelte hold, blir helt forfeilet. Naturvernorganisasjoner kan sjølsagt godt representere allmenne og ideelle interesser, men brukerne må det være andre som representerer.

I en landsdel der store deler av befolkningen føler seg ekskludert fra molteplukking er det særdeles viktig at allmennhetens rett til fri plukking av molter i Hålogalandsallmenningen fastslås. I en landsdel som er kjent for sine moltekonflikter, er det viktig at den nye sameretten ikke åpner for nye.

Med hilsen
For Vesterålen Turlag

Trond Løkke
leder